Het HIRA programma

Sinds 35 jaar is het DAN Europe's missie het duiken veiliger te maken. Dit wordt gedaan door het verlenen van medische assistentie en het geven van advies, het doen van onderzoek en het delen van deze kennis, het ontwikkelen van eerstehulpcursussen en het promoten van duikveillgheidscampagnes. We gaan nu een stapje verder door het lanceren van een wereldwijde duikveiligheidsinitiatief gericht op duikcentra en duikprofessionals, maar alles ten gunste van alle duikers.

De duiker

Wanneer de meeste duikers een duikbestemming kiezen, wordt hun keuze bepaald door wat ze willen zien of welk land of regio ze willen bezoeken. En als ze vervolgens een hotel kiezen, kijken ze meestal naar de service die geboden wordt, hoe luxe het hotel is, hoe mooi de kamers zijn of gewoon hoeveel sterren het hotel heeft, omdat dit een goede en snelle identificatie is van wat ze kunnen verwachten.

En als ze het duikcentrum kiezen? Soms is deze keuze echter niet echt helemaal vrij, bijvoorbeeld omdat het hotel een eigen duikcentrum heeft of er met eentje samenwerkt. Of het centrum wordt gekozen op basis van de prijs van het duiken. Of misschien vanwege de afstand van het hotel naar het duikcentrum of zelfs vanwege de soort duiken die aangeboden worden. Maar hoe veel duikers houden de belangrijkste zaak voor ogen bij het kiezen van een duikcentrum waar ze willen gaan duiken? Hoe veel duikers denken aan het veiligheidsaspect? Wie denkt er echt over hoe veilig een duikschool is of vraagt zich af hoe de staf van het duikcentrum in geval van nood zal handelen? Dit is jammer genoeg een van de meest ondergewaardeerde keuzecriteria, maar de reden daarvoor is niet dat de duiker er niet in geïnteresseerd is, maar eerder dat er geen duidelijke maatstaven zijn die de duiker echt helpen om dit belangrijke keuzecriterium te begrijpen. De meerderheid van de duikers denkt (zoals te verwachten was) dat veiligheid geen probleem is en denkt dat het duikcentrum alles onder controle heeft. Pas wanneer hij bij het duikcentrum gaat duiken komt de duiker er wellicht achter dat er een aantal veiligheidsproblemen zijn. Maar zelfs als dit het geval is en als het in feite al te laat is om van keuze te veranderen, beoordeelt de duiker niet alles wat nodig is om vast te stellen of het duikcentrum op een veilige manier werkt. Dit komt waarschijnlijk omdat de gemiddelde duiker niet de kennis en de vaardigheden heeft om een oordeel te vellen betreffende het niveau van veiligheid en voorbereiding van een duikcentrum en dit kan eigenlijk ook niet van hem verwacht worden.

Stel je nu eens voor dat wanneer je een duiktrip boekt er werkelijk een manier is om het niveau van veiligheid en voorbereiding vast te stellen. Precies zoals we eraan gewend zijn dat er sterren zijn voor hotels, voor restaurants en zelfs sterren voor wijn.
Een systeem dat jou kan laten zien of het duikcentrum waar je mee wilt gaan duiken de benodigde kennis heeft om zijn eigen duikbedrijf veilig te maken en dat alles in huis heeft om in een noodgeval te kunnen handelen.

Het duikcentrum

Duikprofessionals vergaren tijdens hun opleiding tot duikinstructeur de kennis om veilig duikers te begeleiden of te onderwijzen. Omdat ervaring niet geleerd kan worden, zullen de meeste duikprofessionals beginnen te werken in een duikcentrum of – school en zullen na een tijdje, als ze meer zelfvertrouwen en ervaring hebben er misschien zelf een openen. Maar er bestaat geen echte cursus dat hun leert hoe ze een veilig en duurzaam bedrijf kunnen runnen. Ja, het is een bedrijf en net als bij alle andere bedrijven heeft de eigenaar de verantwoordelijkheid te voorkomen dat zowel de staf als de klanten onnodige risico's lopen en gewond raken en tegelijkertijd ervoor te zorgen dat het bedrijf duurzaam is. Een ervaren duikinstructeur

zijn betekent niet automatisch dat je een duikbedrijf kunt runnen. Eigenaren van duikcentra zien misschien niet alle risico's die erbij komen kijken en / of hebben geen uitgewerkt nood assistentie plan betreffende hoe te reageren in verschillende soorten noodgevallen

Als het gaat om risico's denken we niet alleen aan de feitelijke duik, maar denken we ondermeer ook aan brandgevaar, geluidsoverlast, ecologische aspecten, beroepsziekte en -veiligheid. Wie heeft er echt een risk assessment van zijn duikcentrum opgesteld? En als dat al gedaan was, hoe wordt dit dan gecommuniceerd met de klanten? Zou een duikcentrum dat tijd en energie besteed heeft aan het veilig maken van zijn bedrijf dit niet aan zijn klanten moeten laten zien?

Op dit moment is er geen manier voor duikcentra om hun niveau van voorbereiding op noodgevallen te laten zien. En ook niet of het duikcentrum al dan niet het risico tot het minimum heeft weten te beperken: de klant ziet dat niet en dat leidt ertoe dat duikers niet denken aan het veiligheidsaspect en ervan uitgaan dat alle duikcentra gelijk zijn als het gaat om veiligheid.

De Hazard Identification & Risk Assessment (HIRA)

DAN's DSP programma is gebaseerd op een Hazard Identification and Risk Assessment. Door de risico's te begrijpen die aanwezig zijn in een duikbedrijf is het mogelijk ze tot een minimum terug te brengen. Door het bewustzijn te vergroten en de risico's te verkleinen kunnen we de duikveiligheid groter maken.

Omdat ieder duikcentrum anders is en de risico's verschillend zijn, is er niet één enkele oplossing en het is daarom van cruciaal belang dat de duikschooleigenaar zelf deelneemt aan een educatief project dat hem helpt de risico's te begrijpen. DAN begeleidt de duikschooleigenaar op dit educatieve pad en vergroot daarmee stap voor stap zijn kennis en helpt hem om aan de benodigde voorwaarden te voldoen.

Omdat er veel aspecten zijn die in ogenschouw genomen moeten worden en om de duikcentra te helpen de veiligheid geleidelijk aan te verbeteren is het DAN DSP programma opgedeeld in 3 niveaus. Voor ieder niveau zijn er specifieke eisen.

Voor het eerste of basis niveau (HIRA I) eisen we een absoluut minimum standaard van wat een duiker mag verwachten van een duikcentrum (of duikprofessional). Basis eerstehulpmateriaal en staf getraind in het verlenen van eerstehulp maken deel uit van deze eisen, maar ze omvatten ook de noodzaak van het hebben van een paar basale Standard Operating Procedures (zoals veiligheidsbriefings en een Nood Assistentie Plan (NAP's).

Voor niveau 2 (HIRA II), ligt de standaard beduidend hoger en naast bijvoorbeeld meer Standard Operating Procedures en Nood Assistentie Plannen vragen we om een Milieu Duurzaamheidsplan en het uitvoeren van regelmatige veiligheidsoefeningen. Voor een veiligere dienstverlening aan de duikers en om in staat te zijn effectief en snel op een noodsituatie te kunnen reageren moeten duikcentra (en duikprofessionals) de vereiste inspanning plegen in het opzetten van NAP's. Dit is geen gemakkelijke taak, maar het zal zeker een verschil maken. Iemand die voldoet aan de Niveau II vereisten pleegt dus een grote inspanning in het veiliger maken van zijn duikbedrijf.

Het derde niveau (HIRA III) is waar het duikcentrum zich van anderen onderscheidt. Om dat te bereiken moet het duikcentrum echt de duikveiligheidscultuur omarmen. Degenen die deelnemen aan HIRA III worden geleid door een volledig Hazard Identification and Risk Assessment proces, maar in plaats van alleen maar een HIRA te doen, voorzien we het duikcentrum van de instrumenten om het zelf te doen. We leren ze de risico's te begrijpen die aanwezig zijn in ieder aspect van hun duikzaak en voorzien ze van de nodige kennis om die risico's te verkleinen en om continue assessments en verbeteringen uit te voeren om

hun duikbedrijf zo veilig mogelijk te houden. Daar het in ogenschouw nemen van alle soorten veiligheidsaspecten niet gemakkelijk is verleent DAN ook assistentie aan alle duikcentra die tegen problemen aan lopen om deze mate van uitmuntendheid te bereiken. Via een netwerk van Diving Safety Officer Coordinators, professionals getraind in het uitvoeren van assessments en het verkleinen van risico's, kunnen we samenwerken met duikcentra die bereid zijn hun bedrijf veiliger te maken en ze de nodige assistentie te verlenen. Daarnaast is het mogelijk voor een geselecteerde groep ervaren duikprofessionals om opgeleid te worden tot Diving Safety Officer. Op deze wijze kan het duikcentrum haar eigen DSO hebben die zorgdraagt voor de veiligheid in hun eigen duikcentrum (centra).

Jezelf onderscheiden van de rest en de duiker voorzien van de instrumenten die nodig zijn om een duikcentrum te kiezen

Terug naar het idee dat als je een duiktrip boekt het geweldig zou zijn als je een manier had om het veiligheidsniveau en paraatheid vast te stellen bij het kiezen van een duikcentrum, we nu in feite alle instrumenten bezitten die nodig zijn om dit mogelijk te maken.

Zelfs als diverse duikorganisaties al verschillende niveaus van duikcentra erkennen, gebaseerd op de geboden diensten of op de vereisten van een enkele duikorganisatie is het nu dankzij het DSP/HIRA programma mogelijk om het volledige aspect van de veiligheid in ogenschouw te nemen en het programma wereldwijd beschikbaar te stellen aan duikcentra van alle organisaties.

Duikcentra die HIRA I, II of III krijgen hebben de mogelijkheid dit aan de duikgemeenschap te laten zien door de desbetreffende HIRA conformiteitsverklaring te tonen. Op deze manier wordt hun inspanning beloond, kunnen ze zich van anderen onderscheiden en voor de duiker wordt het mogelijk het duikcentrum te kiezen dat zorgdraagt voor de veiligheid van duikers. Zodra een centrum HIRA III is, kan zij ook DAN vragen een aanvullende risk assessment in hun duikcentrum te doen en een schriftelijk verslag plus HIRA certificering van DAN te krijgen.

Deelname aan het HIRA programma kost niets maar is een manier waarop DAN de duikveiligheid vergroot en haar missie uitvoert. De enige kosten die gemaakt moeten worden zijn die van de tijd en inspanning die gepleegd moeten worden door het duikcentrum of de duikprof om op het niveau te komen waar het ook verschil uitmaakt voor duikveiligheid!

Ieder duikcentrum en iedere duikpro die de cultuur van duikveiligheid geheel omarmt en streeft naar een incident- en ongevalsvrij duikbedrijf kan aan dit programma deelnemen, waarvan de gehele duikgemeenschap de vruchten zal plukken.

Net als het geval was met de Veiligheidscampagnes gepromoot door DAN is dat allemaal mogelijk dankzij de DAN lidmaatschapsbijdrages.